

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 29 AUGUSTI 1920.

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

ANDERS ZORN.

ANDERS ZORN
död — det är ett
budskap, som väckt
sorg runt om i Sve-
riges land. Ännu på
Liljevalchsutställ-
ningen för några
månader sedan såg
man nya verk av
hans hand — de här
reproducerade höra
just till dessa, signe-
rade som de äro
resp. 1918 och 1919
— vilka strålade av
skaparkraft och
konstnärlig livskär-
lek. Och nu, nu har
åter ett namn stru-
kits bort av de stora
inom svensk konst,
svensk kulturgär-
ning.

Hela Zorns gär-
ning bär prägeln av
att vara den benå-
dade konstnären. Sina första små skulp-
turer i trä skapade han under lek som vall-
pojke — och man har intrycket, hur den
mogne konstnärens geni lät honom liksom

leka fram allt, utan ansträngd reflexion eller
hård kamp, men förvisso under den samvets-
granne konstnärens intensiva arbete.

Liksom också i sin konst, så var Zorn i

i svenskt lynne och svensk bygd. Hans gär-
ning skall leva efter honom.

sitt liv det sprud-
lande rika geniet,
som delar med sig
av fulla händer.
En lång rad gåvor
och donationer talar
om honom som fri-
kostig kulturfrämja-
re, och en mängd
unga konstnärer och
andra, som stå vid
början av sin kamp,
kunna berätta om
det handtag, han
räckt dem.

Zorn var framför
allt den svenska
kvinnans och den
svenska naturens
målare. På samma
gång som han var
den store världsbe-
römd bland våra
konstnärer, var han
den bland dem, som
hade djupast rötter

På golvet.

Vår.

I grön tröja.

G. Sjöberg foto.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA-DI-ON — Vetenskapligt

Grånad botas och förhindras. Pris pr burk 3: 50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 17076
Allm. tel. 14629

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6: —.

Källan. En liten historia från Spanien. Av Carl Sam Åsberg.

DEN ANDALUSISKA VÅRNATTENS stjärnor tändes och ljusen började glimma i staden vid Azurkusten där den svängde in från Medelhavet i en kurva, liknande nymånens skära. De roströda bergen blånade, förtonade mot horisonten som gigantiska öken- dyningar; högt uppe syntes en lykta blinka på vägen till Granada, och hundarna begynte tjuta i dalgångarna.

Bortom en uttorkad flod, under en väldig bergvägg låg trädgården någon mil ovanför staden.

Det var den tid då mandelträden gått i frukt och orangernas blommor, som erinra om snödroppar, spreda sin fina, söta doft i den ljumma och stilla natten. Högstammiga evkalyptus lyfte sina yviga kronor bland solfjäderspalmer och bananer; där växte fikon, oliver, jättekrisantemum, alla Söderns träd och blommor, det var som en oas, som omslöt av kaktushäckens tropiskt stora, taggiga blad.

Mellan grenarna slingrade sig nu en kulört elektrisk ramp och kastade ett fantastiskt skimmer över trädgårdens egen brokiga värld, som slocknat i dunklet, och den skara folk — de flesta från den angränsande bygden — som samlats på gångstigarna. Ynglingar och män i bredsbyggiga hattar — flamencos — och bindel om livet, somliga i sandaler, hållande ett smäckt spö, rökande sina handrullade cigarretter; kvinnor i svarta långfransade sjalar, många med barn vid bröstet; flickor med örhängen och i håret rosor eller nejlikor, man kunde se kraftiga romarättlingar bredvid smärta arabtyper, höftsmala zigenare och en och annan blåögd gotisk avkomling.

Men mitt i trädgården sköt någonting upp ur jorden, högt som en ung palm, brett som en fyllig vad och glänsande som en orm; något som ständigt lyfte sig och ständigt föll, med ett starkt brus, och strömmade ned mot häcken som en klar bäck och bort genom dalen.

Det var den nya källan, som den nya ägaren till trädgården låtit borra och vars invigning han firade denna afton. Han gick själv omkring och bjöd på vin och brännvin, och då och då tog man sig även en klunk av det friska vattnet. Det smakade som om man aldrig druckit vatten förr, och barn och ynglingar och gubbar hoppade ibland över den rinnande strömmen som om man aldrig skådat vatten förr. Söderns lättörda sinnen!

Natten blev senare. Stämningen steg av dryckjom och samvaron och lyckan åt att få vistas å så förnämt område, och framförallt av den glädje, blandad med förundran, som man kände inför den mäktiga strålens sjudande kraft och livande brus. Man hade vetat att här skulle borras brunn, rätt ned i bergroten, med spänning hade man följt arbetets gång. Resultatet överträffade alla förväntningar, ja det var mer än ägaren önskat för sina blomster, träd och sängar. Men naturens oemotståndliga makt betvang hans invändningar och hans arbetare fingo gräva ett djupt dike åt det rika flödet och leda det ner i bygden, där det slingrande sökte sig en egen väg och omsider nådde till den uttorkade floden, varefter vatten eljes blott strömmade under höstens och vinterns korta tid.

— Finns det ingen, som kan sjunga? hördes han nu plötsligt ropa in i hopen. Det blev tyst en stund. Så svarades i korus, anmodande, befallande: José! José! Och man

började klappa händerna, i en tvär, het, rytmisk takt.

— Nå, José? Kom och tag ett glas till! Så kanske du vill sjunga lite för oss.

José var zigenare, några och tjugo år. Blygt tog han mot det räckta glaset, såg förläget leende på sina kamrater, tömde vinet, tittade i marken, harsklade sig, tittade i marken igen. Nu var det alldeles tyst. Bara källan hördes, något sus i träden, hundarna på de fjärran gårdarna, en åsnas skriande på någon väg. Och så ljud där en ton... en gäll, klar, svingande ton, icke ur bröstet, men ur strupen, frampressad med återhållen andedräft och blicken stirrande rätt ut men ändå in i sig själv.

— A - a - a - a - y - i - i - i ...

José såg åter i marken och på sina kamrater och harsklade sig. Men de kringstående ropade:

— Å - lé! Bravo! Och började klappa händerna som förut. — Nu José, mera gällt, mera intensivt:

— A - i! A - i! Ack, varför finnes väl döden, då livet är så skö - ö - ö - ö - nt ...

Det sista ordet sjöng han som om han tänkte begå självmord genom kvävning, han tycktes utestänga all luft och halsens pulsådorr stodo spända intill bristning. Det blev ett utdraget moriendo, en lång molton, men modulerad till styrka och rytmiskt markerad på ett säreget sätt som man aldrig får höra norr om Pyrenéerna. Vem skulle tro att han, zigenaren, ägde så mycken musikalisk känsla, och vem skulle tro att det just var detta sista, nyanserade ackord som grep åhörarnas sinnen mest? Men vad han sjöng, var det spanska folkets egen tusenåriga melodi, denna, som i likhet med så mycket annat kallas flamenco; som kan sjungas vid livets alla tillfällen, blott med skilda ord; som börjar utan att äga någon egentlig början, och slutar utan att äga något slut och då man minst väntar. En melodi, som tycks född i öknen eller bland bergen, oändligt lång som karavanens färd eller en ritt i natten uppåt bergens stigar; fylld av ängest, oro, ensamhet, längtan, men även lidelse, lust, mod, stolthet. Och i natten, då frågorna vakna, kommo José's ord, som han, knappt medveten därom, själv fabulerade, som en fråga, även de; en fråga mot stjärnorna, det oändliga, ogripbara, gåtfulla — allt det, som dock ej ens sången, fastän stegrad nästan till kramp, kunde gripa, blott antyda och låta dunkelt ana —; sången, själv gåta, vänd mot livets källa ...

— Å - lé! Å - lé!

José rycktes med, kom mer och mer i tagen, hans sång steg som ett solo, rivaliserande med källans orkestrala kaskad, men på samma gång var det kanske det brusande flödet, som mest eggade honom och inspirerade. Han sjöng om livet och döden, våren, kärleken och sin moders minne. Men flamencons melodi var ett arv från de gamla morerna, dessa, som en gång varit härskare över det ljuva Andalusiens trakter, vilkas förlust deras senfödda söner aldrig kunnat glömma och varom arabiska skalders ännu kväda sina hämndlystna, vemodiga dikter, och därför bröt där i sången oemotståndligt fram en strof om det härliga Granada, Andalusiens Sultana, i vars omnejd även Spaniens zigenare ha sin egentliga hembygd. De be-segrade morernas beständiga makt över

Spanien och dess folk! Men till sist ljud det, väntat, efterlängtat, något äkta spanskt:

— Ack, varför är du icke mera flicka, kvinna, om du för mig ej ren som flicka — kvinna var... José tystnade och log under bifallet. Det var som om hans prestation ej kostat honom den ringaste ansträngning. Han fick ett nytt glas, tömde det till hälften, och trakeringen gick åter laget runt. Men värden hade låtit hämta sin gitarr, satte sig bredbent över en stol, stämde och spelte.

Åh, Söderns stormande, mörka musik! Åh, denna jublande sorg, denna skrattande smärta, denna blodets hänryckning och jordens kosmiska lycka! Och vad ej sången förmått, kunde musiken, och vad ej musiken mäktade, gjorde dansen ...

Och så — dansade Pepa!

Hon var en ung zigenerska, gitana. Hon var som orm och eld, som vind och vatten. Hon förde sin magra, vajande, smidiga kropp ibland som om hon ville dansa bort alla trädgårdens träd och blomster, som om hon ville förtrolla naturens hemliga makter, men ibland som om hon ville bli ett med dem, bli sig själv med våren, bergen, stigarna, natten — hon, den kopparriga, med de vita tänderna och det blåsvarta, glänsande håret, där nejlikan brann ... Och i den brokiga belysningen blev hon något skiftande, ständigt nytt, ett enda spel av linjer och färger ...

Men natten fortskred. Fästen slutade omsider. Rampen släcktes, skaran skingrades. Och José hade närmast sig Pepa. Och genom den höga kaktushäcken vandrade de bort mot dalen medan kvällens mäktiga brus genljöd i deras öron.

*

En månad senare voro José och Pepa gifta. De flyttade in i ett litet vitt hus nere i den soliga dalen, skaffade sig en get och några höns och anlade en liten plantering kring husknuten. Inte långt därifrån strömmade källan. Den var som purpur om kvällarna, när svalorna skriade över deras stuga, och som silver i de ljumma vårnätternas månljus. När så någon tid förgått, sadlade José sin mula, red upp i bergen för att göra affärer och blev borta ett par veckor.

Pepa satte sig att sy barnkläder, vandrade ibland in till staden och sålde granna zigenartyger eller förde tvätt med sig hem. Och i likhet med traktens övriga kvinnor låg hon om dagarna och tvättade vid bäcken, som ständigt rann lika klar och outsinlig. Och allt linne blev bländande rent och vitt; som Sierra Nevadas eviga snö; det var som ett underverk. Och källan fick namnet: Undret ...

Emellertid, en morgon, när Pepa tvådde sitt huvud och ansikte i det friska vattnet tyckte hon, då hon tittade sig i den buktiga spegeln, som hängde på väggen under madonnan att hennes hjässa förlorat sin glans och hon sporde sig vad det kunde betyda, men skrattade sedan åt det hela. Den dagen kom José ridande åter från bergen. Det gick i vilt galopp, det röda schabraket lyste i solen, och när han fick se den lilla stugan, där hans hustru stökade i den öppna dörren, klämde han i med en flamenco, så det hördes långa vägar. Pepa lystrade till och blev stående i dörren. Han vinkade, var snart framme och hoppade raskt av. Men — när Pepa dansade mot honom, var det han som ej rörde sig ur fläcken. Han mörknade, ögonen blixtrade, han tog sig åt gördeln, där kniven satt.

— José?

CAP

KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

Sensitiva amorosa.

Vi ha härmed nöjet att för våra läsare presentera två nya dikter av Ola Hansson. Diktarna äro, efter vad författaren meddelar oss, avsedda att ingå i den nya "diktbok i tre delar", "Tio år i hövdingatider", som eventuellt skall utkomma redan till hans 60-årsdag i november.

Ola Hansson.

Av Ola Hansson.

Med sin hustru, författarinnan Laura Marholm — som bekant av baltisk härkomst, "född ryska och förblivande det för livet" — har författaren på sista tiden levat i Fredensborg, Danmark, men han meddelar nu, att deras "vistelse i det vedervärdiga myggnästet" snart är slut.

I.

I UNGA DAR, där hemma, jag skrev
Sensitiva Amorosa.

Kamraten på samfällda stegen klev;
och jag gick min avskilda kosa.

I djup förblindelse ligga jag lät
förlovnings- och bosättningschanserna
och älskade utanför kvinnans nät
typerna och nyanserna.

Det var och blev dock ett inskränkt
tal

när jag lade alla tillhoppa.
Men se'n där legio stod till mitt val
över hela Europa.

Visst känslans art smått lade sig om,
men väsendet blev detsamma;
och mitt hjärta stod, varhelst jag
kom,
i ena och samma flamma.

Vart stort eller litet land och folk
gestaltning fick uti kvinnan,
som en evigt formad och formande
tolk
av dess kärna, utan och innan.

Hon föddes och födde som själ och
kropp

av miljoner, den ena kvinnan;
och steg i dagen ur folkdjupet opp
som ur havsböljan kärleksgudinnan.

II.

I intet land jag kvinnan såg
så vacker i gång och hållning
som uti Bern och vari där låg
så mycken vacker behållning.

I Sverige allting blev tunnt och hårt,
och uttrycket kom till korta;
i svensk gymnastik och engelsk sport
blev temperamentet borta.

Ett väsen av sinnligt förälskad själ
fladdrade på "Asfalten"
vid blicken och minspelet dröjde man
väl,
men mindre vid själva gestalten.

En taktstock i kjol med en taktstocks
behag
marscherade "Unter den Linden";
men av någon kvinna av något slag
var absolut nix zu finden.

Vid Donau, Isar, Ill och Inn
var lekfru som ock var nunna
var Schnadahüpfe till fot och i sinn
eller ock en tjock biertunna.

Fransyskan, fågelskrämmeligt chic,
men städs efter nyaste noten,
med tårna inåt liktornigt gick
minst på ena foten.

En Bernerflicka känns strax igen,
från staden eller kantonen,
från tjänstetös till the upper ten
av hela den lilla nationen.

I stadens arkad och på bergsbyns
äng
varhelst hon emot dig skrider,
hennes gång är som stråke på väl-
stämd sträng,
när den fulltonigt, långdraget glider.

En Bernerflicka igenkännes strax,
där rågfältet sin backlinje drager
mot blåblå luft, själv ett rågråstrå i ax,
hon reser sig, vitblond och mager.

Dig Söderns himmel och Söderns jord
naturlighets gratie skänkte;
och sinne och blod av kylig nord
sin dagglöja över den sänkta.

Han betraktade henne från topp till tå, men framförallt hennes huvud. Ja, Pepas blåsvarta hår hade ljusnat något...

— Jaså, du har varit på glädjehus i Málaga, din slyna, eftersom du har färgat håret!

Pepa tog sig åt huvudet. Och innan hon hunnit fatta hans ord, föll han över henne, slog henne, slog henne, och slog sedan sönder allt som fanns i deras hem, varpå han uttalade sina förbannelser, kastade sig upp på sin mula igen och red bort. Och kom aldrig tillbaka.

Märkvärdigt nog dödade han henne icke.

*

När godsägaren, som rådde om trädgården, en gång för sina gäster från staden berättade om Pepas tragedi och hennes hår, utbrast läkaren:

— Men har ni undersökt vattnet? Kanske det finns ovanligt med syre i källan. Så kan det ju varit orsaken till att flickan blev blond...

Ty ingen i trakten tvivlade på Pepas oskuld. Vattnet blev analyserat. Och det visade sig att läkaren gissat riktigt. Källan innehöll en alldeles ovanlig mängd syre, och den gjorde således även härvidlag skäl för det namn, den fått — Undret. Godsägaren, som var en praktisk man, lät tappa vattnet på buteljer, förtjänade en förmögenhet, men gav även en riklig gåva åt den övergivna Pepa. Ty på sätt och vis hade han ju henne att tacka för upp-täckten.

Och källan strömmade i sju år, liksom ett vittnesbörd om naturens kraft, som både är på gott och ont. Sedan sjönk den åter i jorden.

Mina levnadsminnen.

Av HELENA NYBLOM.

(Forts.)

JAG KÄNNER FÅ MÄNNISKOR, MED vilka jag har kunnat tala så öppet och så djupt som med de bästa italienare. Deras tankar äro ofta så klara, och deras resonnemang så fritt från allt pjask. Visserligen kunna de bli farliga, när deras vulkaniska temperament släppes löst, men (som en stor filosof sagt): "All force is good, only put it at the right place!"

En man, som många år hade bott i Italien, sade en gång om folket: "Så länge det styres av religionen, är det det bästa folk i världen, men om den berövas det, kan man vänta vad som helst av det". Det bästa är ju inte, att människor inte ha några lidelser, utan att de äro uppfyllda av starka känslor, men förstå att behärska dem.

Under min första vistelse i Italien 1861 kom jag inte italienarne så nära. Skandinaverna, i synnerhet danskarna, hade en förmåga att hålla ihop och så mycket som möjligt förflytta Köpenhamn till Rom. Därför fick man också endast föga tid att öva sig i språket.

Strax efter jul inträffade en händelse, som blev avgörande för mitt liv. Jag mötte mitt öde.

Carl Rupert Nyblom, som på den tiden var docent vid Uppsala universitet, kom till Rom från Paris, och en av de första människor han uppsökte där, var Peter Heise, som han kände från ett tidigare studentmöte.

Första gången jag såg honom var i Vatikanens museum, dit jag hade gått i sällskap med fru Heise. Då vi gingo genom en av de långa

gångarna mellan täta rader av statyer, mötte vi Heise, som kom emot oss tillsammans med en ung man. De hälsade endast och gingo förbi oss.

"Det var en ung svensk", sade fru Heise, "som heter Nyblom, och som kom till Rom för ett par dagar sedan."

Jag vände mig om för att se på honom, och i det samma vände också han sig för att se på mig, varöver vi båda kände oss ganska generade och skyndade oss vidare. Jag anade den gången föga, vilket stort inflytande han skulle få på mitt övriga liv.

Han berättade mig senare, att han redan hade sett mig på *Quattro Nazioni*, där jag hade kommit in med min far för att äta middag. Far hade frågat mig: "Vad vill du ha att äta, Helene?" och jag hade svarat: "Jag vill ha kött, far!" vilken "poetiska" anmärkning hade gjort intryck på Carl Rupert Nyblom. Ja, han ville till och med påstå, att han hade sett mig på Café de la Régence i Paris en söndag förmiddag efter en Lamoureuxkonsert. Han mindes min själ och min lilla toque och han hade frågat någon, vem far och jag kunde vara. — Nu kom jag tillsammans med honom hos Heises en afton då där musicerades. Nyblom sjöng då åtskilliga saker till Heises ackompanjemang. Han hade ingen stor, men ovanligt sympatisk röst, som mest liknade en mjuk violin.

Han hade aldrig lärt sig sjunga, men hade av naturen "il bel canto", den burna legato-sång, som italienarne nästan alltid ha medfödd.

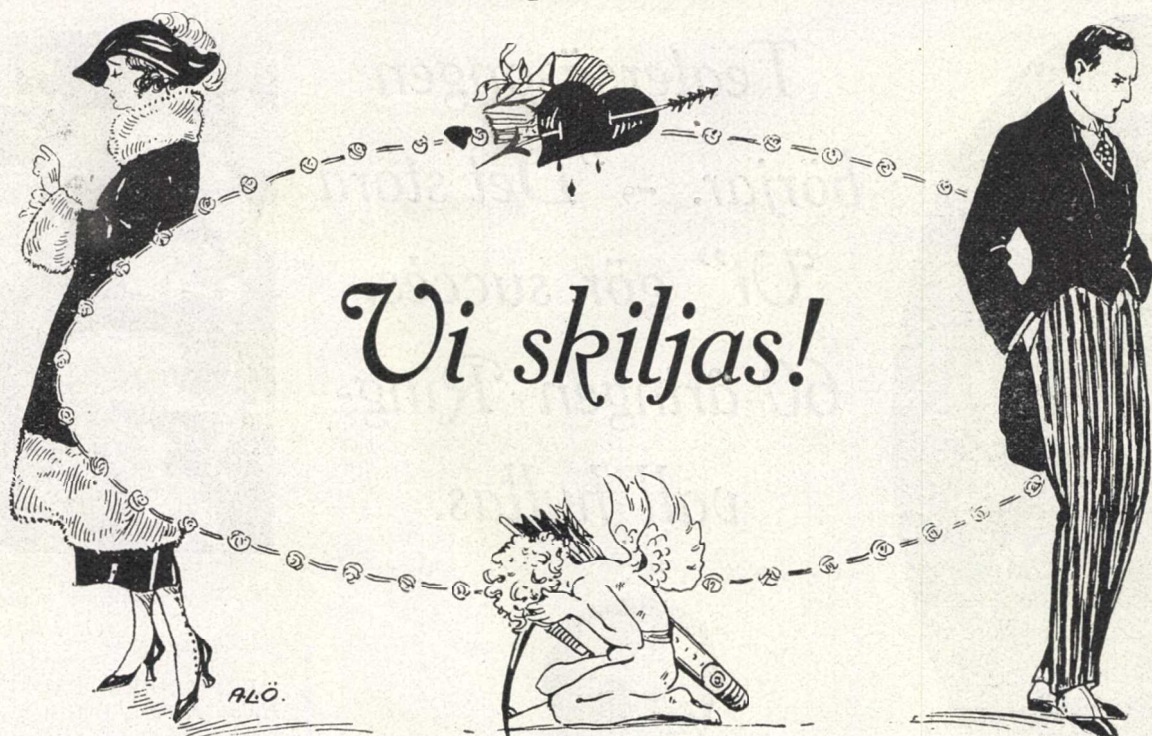
(Forts.)

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt och Dessert-
choklader. Högfina kvalitéer.
Tillverkare:
A.-Bol. Carl P. Pålhlssons Chocklad-
och Konfektfabrik, Malmö.

Bomullstyger = Möbeltyger = Gardiner
Prover på begäran. * * *
Precisera vad som önskas. * **Konstfliten, Göteborg.**

En av våra medarbetare ger i det följande med löjets piska en del snärtar åt den sorgliga tids sjukdom, som kan kallas för "skilsmäsoraseriet". Efter dessa antydningar om hur det kan gå till i vissa "moder-

na" kretsar nu för tiden, skola våra läsare och läsarinor i nästa nummer få höra vad en annan av vår medarbetare, författarinnan fru Vera von Kræmer har att säga om "Äktenskapet" såsom det bästa av allt.

Vi skiljas!

I GAR KVÄLL VAR JAG HOS MINA VÄN- ner Bruno och Tess och firade födelsedag. Men som födelsedagsbarnet ännu är i den ålder att det före- drar napp och kontemplation framför skåltal fingo vi en liten trevlig pratstund på tre man hand, de ömma föräldrarna och jag. När jag satt där i Brunos bekväma Klubsessel, såg på min student- kamrat och goda väninna Tess, som omtänksamt fyllde på mitt vermouthglas, och lyssnade till hennes mans satiriska anmärkningar om intelligensens so- cialisering, slog det mig att ingenstädes i min stora och trevliga bekantskapskrets fanns ett så harmoniskt och trevligt hem som här, ingenstädes hade gästen en så trygg känsla av att här vore en hamn, kring vilken livets stormar fåfängt sökte driva upp sina böljor. Kanske beror det på att de under de tio år som gått, sedan de till ett vårdtecken givit var- andra denna ring, oavslutligt vårdat elden på den husliga härden. De hade inte låtit den slockna, de hade inte heller "lånat eld hos grannas", en myc- ket vanlig lek hos de stora nu för tiden. Med ett ord: de hade under detta decennium inte varit skilda, omgifva, omskilda och återförenade som så många andra av mina och deras bekanta familjer, icke hel- ler hade de varit skilda någon tid för att sedan i tysthet för andra gången tillsammans beträda vig- selrummets nötta tiljor, ja de hade icke ens varit separerade någon tid eller börjat hemskillnadsår.

I det fallet äro dessa unga intelligenta och för övrigt normala människor fullkomligt onormala: de utgöra ett av de få par, som utföra ett beständigt pas de deux, där det eljes dansas en virvlande da- mernas chaine, där slumpen någon gång roar sig med att återföra damen till den ursprungliga kavaljeren, men oftast låter henne hamna hos en moitié. Därför är inte umgänget med dem så ansträngande: man behöver inte ständigt vara rädd att säga en sottis genom att påminna om förra födelsedagen (som herrn i huset tyvärr firade med frun numro ett), eller bjuda fru X numro två på fru X numro etts älsklingsrätt, o. s. v. Jag har blivit så försiktig på den här punkten, att jag aldrig frågar en herre, som jag ej sett på något halvår, om hans fru, förrän han själv sagt att hon bor i Åmål, därför att det inte finns nå- gra rum i Stockholm. Då frågar jag artigt, om hene- nes höfeber blev bättre, sedan hon sökt homöopat.

Les extrêmes se touchent som man vet, och na- turligtvis kommo Bruno, Tess och jag att tala om årets skilsmässor. Den sista var ett ganska egen- domligt fall. Den unge, ryskfödde vetenskapsman- nen Chlopopjetski, känd i huvudstaden för att fa- natiskt älska sin vetenskap fysiologien, höll just på med ett arbete om sinnesrörelsernas inflytande på blods substansen.

En kväll sitter hans unga vackra fru ensam i sa- longen och syr spetsösm, hennes senaste hobby. Då kastas dörren upp, in rusar en jättelik slusk, en stor slaktarhund öppnar morrande sitt gap, visande en rad gula betar.

Fru Chlopopjetski känner hur blodet isas i hennes ådror, hjärtat vill stanna, och hennes fasa ökas, då hennes egen älskade man störtar fram och sticker med ett vasst föremål i hennes pekfingerspets, som krampaktigt håller synålen... Då hon vaknar upp ur svimningen, berättar hennes man glädjestrålände, att han hoppades mycket av det lyckade experimen- tet — det blodprov han tagit av sin hustru under inflytande av förlamande skräck, hade visat sig vara mycket intressant, och hans arbete om sinnesrörelser- nas inflytande på blods substansen skulle otvivelaktigt bli något enastående i vetenskapens annaler. Fru Chlopopjetski hade emellertid fått nog av fysiologi och lade dagen därpå in om skilsmässa, som genast beviljades, sedan den hyrda bussen med den hyrda slaktarhunden hörts som vittnen. Nu lever fru Chlo- popjetski lycklig som hustru till en möbelfabrikant i Teckomatorp, men det får aldrig serveras palt på herrskapet Cederpalms bord. Frun tål inte se blod, inte ens i fast form.

Så drogo vi oss till minnes andra underliga skilms- mässohistorier: den unga eteriska textilkvinnan, som gifte sig med en djurläkare och efter två månader indignerad begärde skilsmässa. Före äktenskapet hade den förälskade mannen intresserat samtalat med

henne om skillnaden mellan H. V:s och Giöbels uppfattning av textilkonstens väsen, och resonerat om André Lhôtes och kubisternas inflytande på mo- dern svensk byfféduksteknik samt med andakt åhört, hur hon kvällen förut hade utlöst sin spleenstämning i en blekgrön sidenduk med plattsöm i violett. Re- dan ett par dagar efter vigseln var han märkbart för- ändrad: hans tal var — icke ja ja, nej nej — vad värre var: han talade mycket om fläskpannkaka, som var hans älsklingsrätt, och om andra fruktans- värt prosaiska saker. Nu har hemskillnadsåret bör- jat, och djurläkaren äter varje måndag sin ensliga fläskpannkaka på källaren Tennstopet.

Fru Tugendreich hade inte heller så roligt: hon måste skiljas från sin man därför att han slog hen- ne. Men detta tema är ju alltför banalt och så hör det ju mera hemma i mindre städade kretsar. Då var det mera psykologiskt intressant med herrskapet Apelstams skilsmässa: ingenjör Apelstam, som är brobyggare till professionen, och medlem av teoso- fiska sällskapet i Örnsköldsvik, träffade en gång på ett av sällskapet sammanträden med te och små- bröd en äldre, plattbröstad musiklärarinna. Teoso- fen-ingenjören, som hittills levat lycklig i sju år med sin hustru, en fyllig blondin, upptäckte efter en halvtimmes resonemang med den plattbröstade, att de i en föregående existens varit vigda vid varandra. Som han i denna alltså måste anses vara en äkten- skapsbrytare, upprep han redan nästa dag alla broar, som förenade honom med hans nuvarande syndiga liv, först och främst med den blonda hustrun och så snart konvensansen det tillät, ingicks äktenskap med musiklärarinnan. Häromdagen sågos de gå arm i arm och på deras min såg det ut som om de byggde rosenskimrande luftslopp. Men fru Apelstam numro ett, som inte var teosof, räknar siffror på en bank i Tranås...

Ja, dessa och många andra fall talade vi om, medan vi smuttade på vår vermouth, och vi frågade oss, om det moderna skilsmässoraseriet i vissa kret- sar, som verkar så nedbrytande och upplösande, är vanligare hos oss än i andra länder. Men så erinrade Bruno om att den danska "smakrådinnan", amiralinnan Emma Gad, i sin bok "Takt och ton" funnit skäl att lämna råd till och med i en så delikat fråga som den, hur en man bör bete sig, om slumpen på teatern skulle placera honom mellan hans nuvarande och fränskilda fru. Vartill Tess an- märkte, att det kanske ej dröjer länge, förrän nå- gon svensk Emma Gad finner stunden vara inne att lämna motsvarande taktfulla anvisningar om "hur fränskilda böra bete sig." O tider, o seder!

BABA...

Iduns kvinnliga akademi.

MED ANLEDNING AV ATT PROFESSOR- skan Agda Montelius, som inom Iduns kvinnliga akademi representerar det sociala området, är i tur att utgå ur densamma, rikta vi härmed en vädjan till vår läsekrets att insända förslag på någon kvin- nlig representant för samma område att intaga hene- nes plats. Vidare anhåller akademien, att våra lä- sare ville inkomma med förslag till *pristagare* för 1920, med angivande av någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset, 1000 kronor, för belönande eller främjande av någon förtjänstfull kvinnlig gärning.

Respektive förslagsställare torde så utförligt som möjligt motivera sina förslag samt underteckna dem med sina fullständiga namn och adresser. Förslagen skola insändas till akademiens sekreterare doktor Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm, ju förr dess hellre, men senast före utgången av oktober månad.

Pröva **Tuppens Zephyr** och Ni köper ingen annan.

IDUNS PRENUMERATIONS- PRIS:

Idun A. vanl. uppl. med julnummer:
Helt år Kr. 16:—
Halvt år > 8:25
Kvartal > 4:25
4:de kvartalet > 5:—

IDUNS ANNONSPRIS:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text. Utländska annonser:
45 öre & textside. 45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för & textside, 20 % förh.
särskild begärd plats för särsk. begärd plats.

Axel Ringvall som markis Immari på jubileumsföreställningen. Almberg & Preinitz foto.

AXEL RINGVALLS 60-ÅRS DAG DEN 17 FIFRASE med en festföreställning på Oscarsteatern, varvid "Geishan" uppfördes med jubilaren själv som markisen, Naima Wifstrand som geishan och Emma Meissner som Molly. Aftonen formade sig som en lyckad hyllning åt den populära komikern med stora ovationer gång på gång, en ofantlig blomsterkörd och tacksägelse från direktör och kamrater m. fl. Ringvall, som under föreställningen glädde publiken med en hel del lyckade improvisationer med anledning av dagens betydelse, frambar till slut ett hjärtligt tack för alla gåvor och hyllningar.

Teatersäsongen börjar. - "Det stora Vi" gör succés. 60-åringen Ringvall hyllas.

Gösta Ekman som välklädd kåsör i "Det stora Vi". Almberg & Preinitz foto.

Sextioåringen bland blomsterskörden. O. Ellqvist foto.

PREMIÄREN PÅ SVENSKA TEATERN A Helge Krogs "Det stora Vi" bildade en ovanligt lycklig inledning av säsongen. En kvick komedi med på djupet de bittraste sanningar om människorna och samhället, för vilka f. ö. premiärpubliken tycktes vara förvånansvärt lyhörd, ett förstklassigt spel — man förstår, att det blev upprepade applådsalvor för öppen ridå och en tydlig succés.

Den unge norske författaren har gripit ett i och för sig ej så ovanligt motiv: konflikten för en tidning mellan sanningssägandets plikt och de ekonomiska intressena, mellan de ideella kraven och hänsynen till allmänheten. Denna konflikt har emellertid förf. synnerligen lyckligt fört ut på allehanda livsförhållanden, som dras in under huvudmotivet, och man stannar till slut i en undran inför själva plikten som sådan: moralens "du skall" i förhållande till vår fördel. Samtidigt löses den journalistiska tragikomedierna upp i den bittraste ironi.

På den manliga sidan ges en hel rad goda karaktärsroller, som utformades ypperligt: Oskar Johanssons gamle luggslitne journalist, Rudolf Wendbladhs streberaktige redaktionssekreterare, Gösta Ekman eleganta odåga till kåsör o. s. v. Tora Teje gav en liten underbetald, utsvulten, moraliskt förtrampad butiksflicka med en stilla styrka.

Kvinnor och komik. Några reflexioner om komisk begåvning.

VARFÖR FÖREFALLER DET OFTA, SOM om kvinnan saknade humor? Och varför verkar hon så sällan och ogärna med komikens tacksamma medel? Sannolikt på grund av den instinkt, som kommer henne att omedvetet forma sin psyke sådan man vill ha den. Komik och kvinnlighet äro begrepp, som i världens omdöme strida mot varandra.

Den komiska effekten vilar alltid på något sådant som överdrift, kontrastverkan e. dyl. — allt sådant, som anses oförenligt med kvinnans grace. — Man kan vara viss om att den, som har humor, äger också en stor fond av självständighet, eftersom humorn alltid innebär ett slags personlighetens överlägsenhet gentemot tingen; många kvinnor äro av en självständig läggning, men få ha mod att visa det, och få är det därför också, som röja humor. Och komiken sedan — handen på hjärtat, läsarinor, finns det verkligen någon annan än den, som har en man och en ohjälplig fetma, vilken vågar visa sig direkt komisk, för att få folk att skratta? Kanske finns det någon — men då är hon alldeles ohjälpligt djärv, så djärv, att det är synd om henne, att hon är kvinna.

Skälet till att de moderna dramatiska författarna så sällan skapa komiska kvinnoroller, är väl också att söka i att publiken instinktivt väjer tillbaka för sammanställningen "kvinnor och komik". Löjlige kvinnor få vi nog se på scenen, bevars, men typer, av vilka en komisk fantasi kan skapa något mera frodigt? — sällan! Och likväl tycker man, det borde vara tacksamt. I varje fall har man nyligen sett en skådespelerska, fröken Tyra Dörum, göra stor succés kväll efter kväll, icke som blond ung skönhet

eller läspande ingénue, utan som — en gammal whiskyälskande klädstandsfru, ypperligt komisk, hjärtegod i grunden.

Vi ha frågat fröken Dörum, om hon har några speciella "trics" i riktning mot den komiska effek-

ten. "Jag är rädd för trics", säger hon, "och en fara ligger också i att breda på för starkt, när publikens skrattsalvor rycka en med sig. I sista akten, där den värda madamen uppträder ganska whiskyälskad, tillåter jag mig verkligen, att en enda gång låta henne hicka till i sitt tal — en gång bara, vore det oftare, skulle det bli osmakligt."

"Och de löjlige kläderna, hon har på sig — nå, dem har jag plockat ur mina förråd — men ni må tro, jag är rädd om det där solkiga linnnet, som i sista akten sticker upp ovan den ljusa, fina sidenklänningen och kommer publiken att gapskratta."

Är den omständigheten f. ö. icke egendomlig och kommer oss att få vördnad för humorns, komikens väsen, att medan föreställningen om en berusad kvinna i verkliga livet inger oss den djupaste avsmak, så kan framställningen på scenen av en sådan ge oss ett stycke god, befriande konst? Fröken Dörum, som säger sig vara av hjärtat tacksam mot sin älskvarde teaterdirektör Collijn för att han sökt ut en roll åt henne, är för resten glad åt sin succés och överväger nu bara, om hon skall fiffa den med att köpa ett elektriskt strykjärn eller ett antikt sybord.

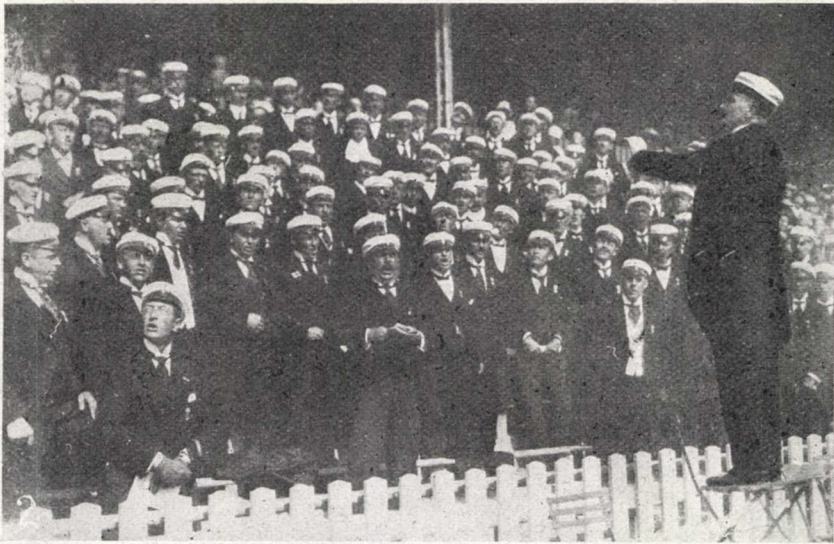
Intet tvivel, vi ha verkligt goda kvinnliga komiker, låt vara icke många, på våra scener. Men tänker man på dem eller på deras systrar i vanliga livet, man skall alltid komma till samma resultat: en något bredare humor och komik hos kvinnan förutsätter alltid en nästan "okvinnlig" djärvhet och självständighet.

E. TH.

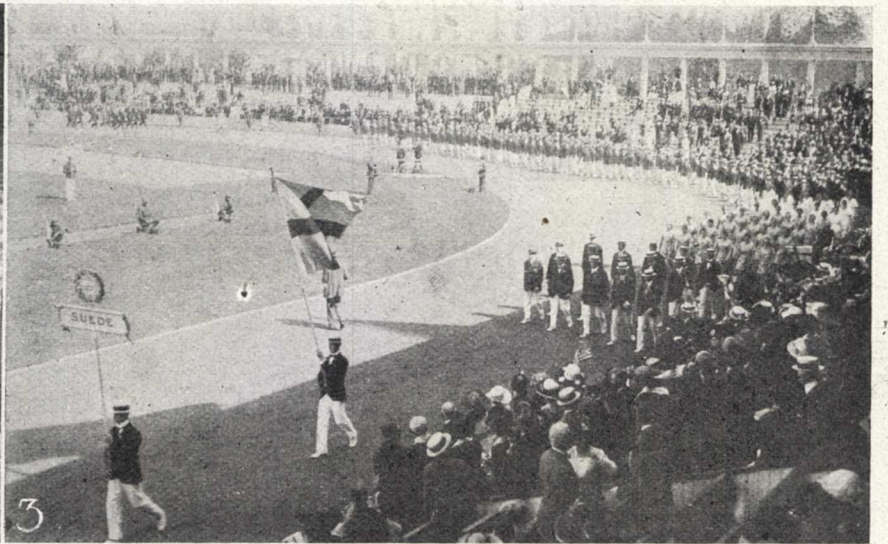

Tyra Dörum som mrs Badger i "Damen i skärt". Almberg & Preinitz foto.

Där striden står om den olympiska lagern.

De svenska sångarna sjunga la Brabançonne.

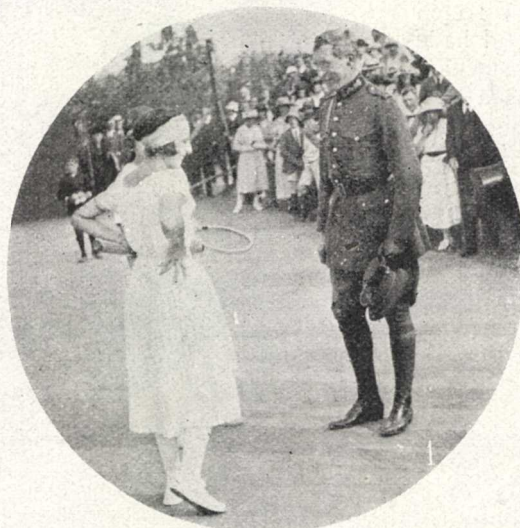
Svenskarna passera kungliga logen.

SOM ALLTID, NÄR DET GÄLLER idrott och sång, göra sig de svenske högst bemärkta i Antwerpen. Redan vid Stadionspelens officiella invigning den 14 aug. särskilde sig deras skara på ett för dem rätt så smickrande sätt. Det var då den svenska sångkören som inledde Belgiens stora fest med att sjunga dess nationalhymn: La Brabançonne, — en av våra bilder visar just det högtidliga ögonblick, då de svenska vitmössorna rest sig för att stämma upp — och man kan vara säker om, att sedan den stunden var det ej så många på Antwerpens gator, som fåfängt frågade sig, vad den underliga vita mössan betydde.

Och sedan vid nationernas intåg — med hur stort intresse man än följt chilener och indier, australiensare och amerikanare, gjorde säkerligen de våra på de flesta åskådarna ett mycket sympatiskt intryck både genom hållning och dräkt. Med blottade huvuden och sänkt fana — denna bars av löjtnant Granfelt — kommo i den svenska truppen först de kvinnliga gymnasterna som en liten hurtig förtrupp i blått och vitt, sedan simmare och simmerskor samt så slutligen idrottsmännen i blå kavajer och vita byxor samt med halmhattarna i händerna. De ledande männen gingo i spetsen.

Den som minnes hur festligt Stockholm tog sig ut som hemort för närmast föregående olympiad, kan lätt göra sig en föreställning om Antwerpen i dessa dagar. Överallt flaggor och festlig utsmyckning, överallt glädje och liv — det är där, som om världen andades

upp ur den mara, som nyss tryckt den, och ungdomen toge nya kraftiga tag i tävlan och lek. Det svenska elementet framträder rätt starkt också i gatulivet åtminstone för en landsmans ögon och öron: de vita mössorna

Konung Albert i samtal med m:lle Lenglen, mästarinna i tennis. Carlsson foto.

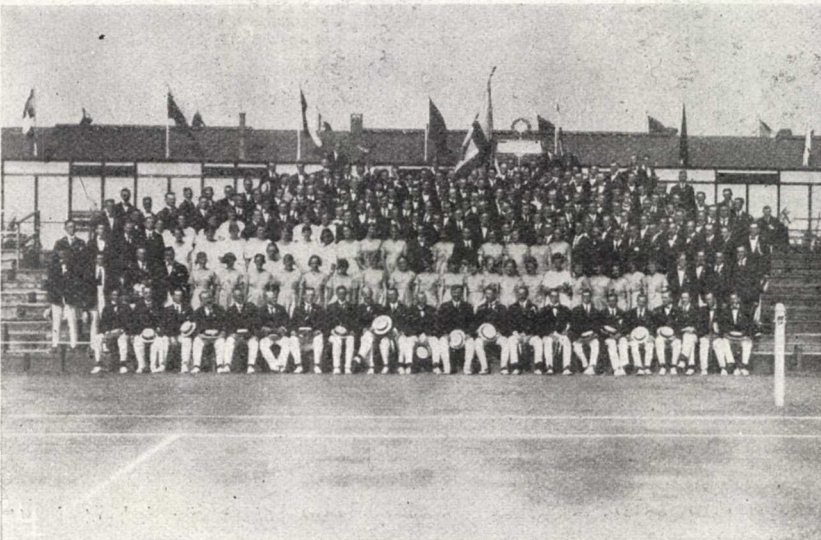
lysa, och det svenska språket hör man gång på gång ljuda på gator och kaféer.

För dem, som få vara med bland de våra, bör det bli ett minne för livet.

Sedan invigningen ha dagarna gått under växlande medgång och motgång för de våra. Sådana jubeldagar för svensk idrott, som vi fingo uppleva i Stockholm, blev det ju i allmänhet icke, vad det nu kan bero på; några av deltagarna ha ju antytt, att klimatet icke varit det bästa för svenskarna, som haft för liten tid på sig för att vänja sig därvid, såväl som vid den i övrigt förträffliga belgiska dieten.

Vad t. ex. våra simmerskor beträffar, så lära de emellertid, icke utan oro och spänning, göra sitt bästa för att värja sig mot klimatets pressningar. Under de första dagarna, berättar en tidningskorrespondent, lågo de mest till sängs, för att sedan dela sig mellan vila och träningar, detta sista icke utan sneda blickar på danskar och amerikanskor, som lära vara ena svåra konkurrenter.

En annan besvikelse man, enligt tidningskorrespondenterna, haft, är den, att själva spelen som idrottslig händelse ådraga sig en mycket ringa uppmärksamhet där ute. Visserligen har den av sina landsmän dyrkade konung Albert några gånger hedrat tävlingarna med sin närvaro och pristagare därvid med handtryckningar. Men eljes hör man — och ser för övrigt också av senast ankomna fotografier däriifrån — att det stora Stadion mest får ståta med tomma bänkar. Det är bara svenskar och amerikaner, som troget hålla till där. Hur annorlunda var det icke då hos oss!

Svenska truppen samlad i Stadion.

De svenska tennisspelarna. Carlsson foto.

Glimtar av ryskt liv i Stockholm.

En generalska som blir sömerska.

Aristokratdam som fabriksarbeterska.

BORTA ÄRO DE NU FRÅN STOCKHOLM, alla dessa rika s. k. ryssar, vilkas många rubler förvisso voro ryska, men vilkas näsor vittnade om annan extraktion. De sista, som drogo sina färde voro visst det där bekanta paret, som sågs på alla de bästa restaurangerna och finaste konserterna, frun iförd de dyrbaraste pälsverk och tyger, vilkas kostbarhet kunde rättvist uppskattas blott med tanke på den kolossala kroppsmassa, som fordrade beklädnad. Dessa krigsmiljonärer och för resten åtskilliga av de arbetande ryssarna, som för en tid hade funnit en tillflykt här, ha uppsökt platser, där de stackars rublerna mindre hastigt försvinna inför de svenska kronorna, och många ha, sällsamt att säga, slagit sig ner i — Tyskland, ty till och med där är det billigare för dem att leva än i det dyra Stockholm.

Men kvar är dock en ej ringa rysk koloni. Där finnas aristokrater, intelligensmänniskor, enkla köpmän och hantverkare — människor, som ha den mest olika ställning, eller rättare, som *icke* ha den mer. De ha rymt, drivits bort från bolsjevismens Ryssland — och ack, hur mycket tragiskt och rörande ligger det icke bakom detta, som de nu äro och varmed de förtjäna sitt bröd.

Anna Roubenne, en i hemlandet mycket uppskattad danskonstnärinna, som nu vistas i Stockholm, är en typisk rysk skönhet.

Några folktyper från "det heliga Ryssland". 1. Kvinna i nationaldanska folkdräkten. 3. Ryska zigenare.

Dr Ebba Schneider von Husen.

Ryska kyrkan, de hemlösa ryssarnas mötesplats, är inhyst i ett privathus mellan en grönsakshandel och uppgången till en tandläkare. På bilden ses två tidiga kyrkbesökare, som vänta på att gallergrinden skall öppnas. O. Ellqvist foto.

Pianisten
zky-

Rysk intelligens — bolsjevismens offer.

Professorer och artister bli kroppsarbetare.

Bildade ryssar öppna sko-
makeriverkstad.

3. Bild från Nisjni-Novgorodtrakten. 2. Bondflickor i den vanliga ryssdräkten. 4. Kurländsk gumma i folkdräkt.

En rysk tandläkare: fru Anna Spesivtseva.

Hélène Otot-Étroit.

Alexandra Vladimirovna Beloborodova, i Sverige kallad "fru Sjura", åtog sig en gång under en paus mellan två litterära arbeten att stoppa 100 par strumpor. Här tar hon itu med paret numro 75, alltjämt vid gott humör. O. Ellqvist foto.

Ett ungt aristokratpar, man och hustru och ett barn, bo i en liten enrumslägenhet mot gården, och de övriga hyresgästerna få se mannen själv hugga ved och förrätta andra grovsysslor. Men andra lyckas ju bättre ta sig fram. Där finns t. ex. en annan högadlig familj: genom börd, utseende och väsen, de typiska ryska aristokraterna, mannen f. d. hovman och stor godsägare. Ännu alltjämt är han den förfinade aristokraten ut i fingerspetsarna, ännu kan man vid högtidliga tillfällen få se hans fru iförd de sista resterna av juvelerna och sköna toaletter såsom en återglans av svunnen härlighet. Men denne man söker som affärsman bygga upp en ny existens för sig och sin familj: "det måste gå", säger han och trycker sina amuletter mot hjärtat.

Ni vet ju, hur de ryska aristokraterna levde och hade det inrättat? En av mina bekanta frågade en dag någon av dessa högadliga ryska emigranter på tal om ett just nu så aktuellt problem: "Hur brukade tjänarna bo hos er i Ryssland?" — "Hur de bodde?" svarade damen förvånad, "det vet jag sannerligen inte!" — "Men kära ni, vet ni inte ens, var de hade sina rum?" — "Jaså — ja — de lågo visst i det där rummet, där vi hade

Fru Anna Roubenne, som med samma grace utför så skilda danser, som "Cakewalk på täspetsarna" och "Den döende svanen", har också själv komponerat baletter.

våra koffertar stående." — Man tänke sig bara: en fem, sex tjänarinnor inpackade i det rum, där koffertarna förvarades!

Nå, nu är det ju annorlunda. Dessa högadliga kvinnliga emigranter ha kanske hemma i Ryssland aldrig ens varit i sitt kök, men få nu här ensamma sköta det. Varvid det kan hända, det går som i ett visst fall, då man fann furstinnan gå och skura sitt golv med — en nagelborste, och stryka kläder på mahognyborden utan underlag.

Om dessa ryssar skall, tycks det, icke kunna sägas vad som en gång sades om ett annat lands emigranter: de ha ingenting lärt och ingenting glömt. Dessa lära sig förvisso, lära arbete och hårt arbete, och inte minst kvinnorna visa en beundransvärd energi. Bl. a. ryskor i Stockholm finns det sålunda en generalfru, som tar hem och utför sömnadsarbete för en stor modefirma och som hemma hos sig inrättat en liten ateljé, där hon samlar andra sina landsmaninnor ur aristokratien till samma möda. En annan generalfru, som för-

lorat allt hon ägt, har grundligt lärt sig laga mat och ämnar öppna en liten rysk restaurang i Stockholm. En f. d. kammarherre går omkring och ger språklektioner i franska och engelska, och han har många gelikar.

De talrika kvinnor och män ur intelligen- sen (denna lilla tappra skara, som var Rysslands salt under den andefientliga tsarismen), vilka den bolsjevikiska revolutionen drivit ut i landsflykt och armod, ha det inte mindre knogigt. Vi träffade härom dagen på en av dessa ryskor, Alexandra Vladimirovna Beloborodova — hon talar alla de stora kulturspråken och svenska flytande, är begåvad och talangfull författarinna och journalist, energisk, kunskapsrik, god vän med nästan alla Rysslands stora diktare — alltså, denna dam funno vi sittande framför en väldig hög strumpor, hon mot betalning höll på att stoppa till främmande människor — just sådan vi se henne på bilden. Det var hennes sätt att skaffa sig en liten tillfällig biinkomst på mellantiden mellan så fordrande litterära arbeten

som en mönstergill översättning till ryska av Forslunds textligt svåra "Djur" och ett originalarbete.

En annan rysk dam berättade för oss, hur hon nyss mött en ung, bildad ryss, som kommit mot henne strålände av glädje: "Jag har äntligen fått ett arbete!" — "Vad gör ni då?" — "Jag lagar skor." — Det är flera bildade ryska män, som på det viset slagit sig samman och arbeta i en skomakeriverkstad här i Stockholm. — En annan, egentligen teknolog, bär timmer på Essingen, och hans bildsköne unge bror är lantarbetare på Värmdön.

För att fortsätta med kvinnorna, så finns där en annan charmant dam, friherrinnan von S. som går som fabriksarbeterska. Hon talar bl. a. svenska och flytande italienska — var i vintras språklärarinna i italienska vid en skola i Stockholm, — hon skulpterar, hon kan åtskilligt — ja, vad måste f. ö. icke den kunna, som förmår taga detta nya, tunga arbete på sig.

Den framstående pianisten fru Hélène Ototzky-Etroit, vars fylliga ryska skönhetstyp en av våra bilder ger ett begrepp om, slipper åtminstone att utföra annat grovarbete än som köksa etc. i den lilla dubblett med kokvrå, hon bebor med sin man, en geolog. Men i stället får hon med egna ögon — eller man borde i detta fall kanske hellre säga öron — bevittna en familjens splittring: hon själv, hennes man och femtonåriga dotter tala bara ryska, men hennes lilla tvåårsflicka, som sällskapet Barnavård tagit hand om, kan bara svenska och framstammar sorgset: "Mamma talar ryska, jag bara svenska."

"Jag har egentligen bara ett slags vaktmästaresyssla", säger med ett vemodigt leende en annan vetenskapsman: f. professorn vid universitetet i Riga Schneider. Han är gift med en fil. d:r, som liksom sin man är biolog och varit föreståndarinna vid ett flickgymnasium i Reval — nu får han som antytt nöja sig med någon anspråkslös syssla vid Vetenskapsakademien och hon vid dess bibliotek.

Inom den bildade ryska medelklassen är det som man vet mycket vanligt, att också kvinnorna ha sina yrken, och inte ens en kvinnlig tandläkare saknas det här i Stockholm: professorskan Anna Jakovlevna Spesivtseva, som just i dagarna fått tillstånd att såsom assistent utöva tandläkarverksamhet i Sverige.

Naturligtvis händer det också, att mera "fria fåglar" fara genom staden. Där var t. ex. nyligen den underbart vackra ryska dam, som sedan hon förlorat sina millioner blivit bolsjevik och som påstår, att åtminstone ingen man kan motstå hennes logiska argument — hon tänker inte på, hon, att det är hennes fagra ansikte, som är det ovederläggliga argumentet. Nu lär hon ha styrt kosan mot Paris för att där ge språklektioner och driva propaganda.

Men vi ha kanske redan gett tillräckligt många glimtar in över dessa ryska liv och öden. De äro duktiga och nobla, dessa ryssar, vi talt om, ödmjukt taga de mot de villkor, som bjudas dem här bland främlingar — men o, oftast täres nog deras hjärta hemligen av ett sakta ve, av en långsam plåga: av "le mal du pays", som det uttrycksfulla franska ordet heter, längtan till hemmet, till det egna landet, till tonen i den ryska sången, språket sådant de hört det som barn — — — Vad det är skönt att vara hemma!

E. TH.

HYLIN'S EAU DE COLOGNE "E·d·C"

har en utsökt frisk, behaglig och varaktig doft och verkar styrkande på nerver och hud. Den exklusiva damvärldens favorit-Eau de Cologne. Köp en flaska på prov. E·d·C· säljes överallt.

Manuskript, som önskas returnerade torde alltid åtföljas av porto.

STEINWAY
 Sölagensfurs Steinway & Sons
 Lundholms Pianomagesin
 Sölagensgatan 28 Stockholm

Använd
COLMAN'S
 STÄRKELSE

Städse tillfredsställande.
 Bäst därför billigast.
 J. & J. COLMAN, LD., LONDON, ENGLAND.
 Ensamagasin för Sverige, GUST. F. BRATT & CO., Göteborg.

Gyllenhammar
 Hefre-Gryn, Hefre-Mjöl, Hefre-Must
 För skolbarn hälsobringande
 OBS! Gyllenhammars pak. Hefre-must för klona personer och barn.

Goldwyn
 TAND-CREAM
 A.-B. De Förenade Kemiska Fabrikerne, Stockholm

Begär alltid
MAIZENA
 Oöfverträfflig
 till
 såser,
 bakning,
 maizenagröt
 etc.

PHOSPHO-ENERGON-PILLER
 FÖRORDAS AV LÄKARE
 Vid allmän svaghet, nervositet, överansträngning och sömnlöshet.
 SÄLJES ENDAST I APOTEK
 A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
 Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

MJUK **PEPPAR** KAKA

Ny typ
QUICK-TÅRTAN
 nu i handeln

Fabrikant: Ove Lillieblad & Co - Stockholm.
 R. T. 802 89. A. T. 327 96.

Jenny Linds-staty på Djurgården.

Den 6 oktober i år blir det 100 år sedan Jenny Lind föddes. En för ändamålet bildad kommitté, vars drivande kraft är revisor Sven Dorph, har i två års tid arbetat på att värdigt fira denna dag. Den har sålunda uppdragit åt konstnären Eric Rafael Rådberg att utföra en staty av den svenska nästergalen, och denna staty kommer på jubileumsdagen att avtäckas på Djurgården, närmare bestämt på "Kaptensudd", den lilla runda planteringen ett stycke från stranden, mitt emot Nordiska museets trappa. På en sockel av granit från Skåne, reser sig statyn, som framställer Jenny Lind sittande, ungefär tre meter hög i brons.

Gjutningen har ägt rum på Otto Meyers konstgjuteri. Hela konstverket beräknas komma att kosta cirka 40,000 kronor.

I Jenny-Lindmonumentet får Stockholm sin egentliga kvinnostaty, ty Kristina Gyllenstierna, som står i en nisch på kungliga slottet, är ju mer att betrakta som arkitektonisk detalj. Intresset för Jenny-Lind-dagen är för övrigt livligt, icke minst i Amerika.

Den 6 oktober kommer det att anordnas festkonserter i Newyork och andra städer, där den berömda sångerskan på sin tid lät höra sig.

Den 29 d:s anordnar Jenny Lind-kommittén fest på Skansen, som skall gå i Jenny Linds tecken.

Löftets land.

Berättelse av HILDUR DIXELIUS-BRETTNER.

(Forts.)

VAR DET VÄL FÖRUNDERLIGT ATT se, så länge de svalorna följde fångkärnan, att voro de borta en moment så voro de snart åter deröfver igen. Frågade jag slutligen presten, derest han såg svalorna, det han gjorde. Sade

GAHNS MANIOL

DET BÄSTA
 FÖR HUDEN
 I ALLA VÄDER

En tysk film
 av högt värde

är

BRÖDERNA KARAMAZOV

av

den store ryske diktaren
DOSTOJEVSKIJ

Emil Jannings och Aline Milewska.

Filmen, som för Sverige förvärvat av Svenska Biografteatern, har inspelats av Maxim-Film med Karl Frölich som regissör och Fritz Kortner, Emil Jannings (bekant från Kungens mätress), Werner Krauss, Hanna Ralph och Aline Milewska i de förnämsta rollerna.

Bröderna Karamazov

är liksom Kungens Mätress ett fullödigt prov på god tysk filmkonst, vida skilld från flertalet tyska filmer som visas här.

Premiär på Röda Kvarn i Stockholm.

SVENSKA BIOGRAFTEATERN

**PARADIS DUNTÄCKEN
PARADIS MADRASSER**

göra sängkammaren till ett paradiso. Begär katalog!

**I. SVENSSON
& BOURGHARDT**

**TÄCKFABRIK
FJÄDERRÄNSERI
WINSLÖV**

KONSERVERINGSARTIKLAR

WIKMAN & WIKLUND

FLEMINGGATAN 17, STOCKHOLM

Telefoner: Namnanrop

Den moderna talmaskinen.

Tillverkad av utvalda träslag och med ljudledning, konstruerad enligt samma principer som violinen, kan den moderna "Cremona" återge musik renare och klarare än hittills kända apparater. — Största urval av skivor.

A.-B. NORDISKA MUSIKAFFÄREN

St. Nygatan 11, Stockholm.
Göteborg, Malmö, Kristiania, Kristianstad.
Specialkatalog gratis!

När modern icke själv

kan amma sitt barn, såväl som vid avvänjandet, är

NESTLÉ'S BARNMJÖL

den bästa ersättningen för modersmjölken. Detta mjölkpulver av bästa Schweizermjöl är i bruket billigt, mycket enkelt att tillreda, förorsakar inga svårigheter vid smältningen, smakar gott och förtäres därför gärna av barnen.

Husvarna

Symaskiner

Äro hemmets bästa sparbössa.

Förmånliga avbetalningsvillkor.

HUSQVARNAS NAMN
PÅ FABRIKATET

GARANTERAR FULL-
GOD VARA

jag så den gudlösa tanken, hvilken väl fallt mig in från de sagor min mormoder berättat mig, att var det väl en fader och moder de der iklädt sig fåglaskepnad och följde sitt förvillade barn. Såg endast prästen på mig och suckade svårliga och väl märktes att han den stunden fannt det klennt med min christendom."

Prästen hade sedan det första samtalet ej sagt något mera till Sara Alelia om barnamordet på Rombäcksvallen. — men kunde jag fullväl märka att upptog den saken alla hans tankar och hade han deröfver så stort bryderi att han på tre dagar blifvit både blek och mager. Men hade jag i det stycket alltjämt samma frimodighet och var väl ock denna min frimodighet honom till bryderi, ithy han intet kunde tro den ingifven af satan utan fastmer vara ett godt samvetes vittnesbörd. Såg prästen stundom på mig och skulle det väl vara densamma blicken med hvilken Herran såg på Petrum, då han gick ut och grät bitterliga. Men såg jag honom tillbaka i ansiktet i lustigt mod, det väl måtte ha syntts honom såsom stor förmånenhet, då jag inte visste om jag ej för egen del snart for den vägen i fångkärren på den sista färden. Ja, var min frimodighet i det stycket den morgonen så stor, att jag, vid det vi foro uppöfver Tafelerbacken, som är särdeles lång, hade följande samspråk med prästen:

I det att svalorna alltjämt fortforo att flyga över fångkärren, förtalde jag om Lydia, att hon burit en svalsten om halsen, att hon intet skulle varda onder och sade jag att jag aldrig sett den flickan ojämn till sinnet eller vresig eller obillig mot djur eller människor.

"Sade prästen, att näppeligen är någon så ogudaktig, att han hafver lust till alla slags synder utan hafver en medfödd afsky för en eller annan odygd fast han bedrifver många och de svåraste."

— "Svarade jag, att var det väl de skriftlärd och Phariséer, de där trodde sig kunna utvisa den svåraste synden, men att hade väl vår Frälsare själf gifvit domen öfver denna handtering."

— "Frågade prästen, derest jag ej ansåg att den som tagit lifvet af tre barn förtjente döden."

— "Sade jag, att intet jag trodde vår Frälsare sändt den själen in i den högviktiga evigheten, som intet i det stycket han felat visste hvad godt och ondt var. Sägandes, att hade jag väl råkat ut för större skälmar, andragandes Zacharis i Taflekärr, den der fäll' aldrig haft en svalsten kring halsen att intet blifva onder."

— "Frågade prästen hvad jag så ville göra med Lydia, derest jag ägde att bestämma i det stycket."

— "Sade jag att ville jag taga henne med till Rombäcksvallen och skulle hon der få gifta sig med en man, som bar kärlek till henne i sitt hjärta, om hon ock hade dräpt tre barn. Men var den mannen så olärd, att han ej kunde läsa i bok.

— "Sade prästen, att syntes det honom det jag alltför mycket gick mina egna vägar i ett betänkligt spekulerande och filosoferande."

"Sade jag att förvisso ville jag ej gå mina egna vägar, men var väl Guds andas förmaning ill oss, det vi skola göra oss rena icke allenast af köttens besmittelse utan ock af andans.

— "Svarade prästen intet härtill utan suc-

**Huru mycket
äro Edra tänder värda?**

En amerikansk tandspecialist anslår värdet av en människas friska tänder till omkring 5 000 kronor.

Men kan man värdera tänder i pengar?

Skulle Ni vilja mista Edra för något pris? Men låt oss anslå värdet till 5 000 kr. Ett smycke för denna summa vore Ni mycket rädd om och skötte väl.

Mycket mer bör Ni akta Edra tänder, vilka aldrig kunna ersättas!

Sköt om dem genom årligt besök hos tandläkaren och dagligt bruk av Lazarol Tand-Crème!

**A. B. FÖRENADE
PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG**

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin. Stockholm: Drottningg. 26. Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28. Norrköping: Drottningg. 16. Ödvide: N:ra Kungsg. 25.

SINGER

Syboardsmaskiner

Husmodrar

kommen alltid ihåg att
**WINBORGS
ATTIKSSPRIT**

har en oöverträffad arom och på grund av sin högre styrka ett mervärde av 30 öre per literflaska framför alla andra liknande fabrikat.

VARU-MÄRKE

MENTHOLATUM

INREGISTRERAT

Medel för utvärtes bruk. Kan begagnas vid många tillfällen. Ni gör en tjänst mot var och en, som Ni gör bekant med Mentholatum. Pris i tuber kr. 1:25, i burkar 1:50, 2:75 och 5:00. Finnes snart å alla apotek. Gratisprov genast. Sändes även direkt fr. Generaldepöten för Mentholatum, Osterbrogade 4, Köpenhamn O.

AXA

Havre-gryn
" mjöl
" must

Giv barn och sjuklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

Nyhet!

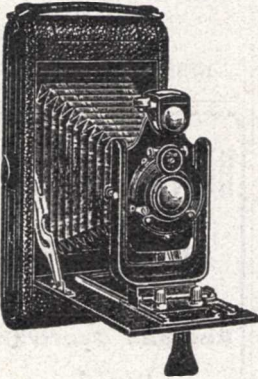
Es-Ko-kontakten

säkerhetsanordning för elektr. strykjärn och kokapparter, avlägsnar all eldfara, skyddar elementen mot överhettning varigenom dyrbara reparationer undvikas. **Pris kr. 2:—.** Återförsäljare erhålla rabatt. Elektriska Prövningsanstaltens intyg sändes på begäran. Finnes i alla elektriska affärer samt hos

**ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
HELIOS**
Regeringsgatan 41, Stockholm

AMATÖRKAMEROR

av ledande världsmärken

samt alla slag av förnödenhets- & förbrukningsartiklar för fack- & amatörfotografer.

Illustrerad katalog kostnadsfritt.

AKTIEBOLAGET ARTO,
Malmö.

SÖDRA FÖRSTADSGATAN 2.
Rikst. 5276 och 5622.

**EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAO**

är det bästa
på hela dan!

kade svårliga sägandes till slut, att hur vi än spekulerade och filosoferade så vardt dock ändan den att porten var trång och vägen smal."

"Det jag nogsamt besannade, tilläggandes likväl i mitt sinne, att icke vardt den bredare af ideligt suckande."

XXXV.

DÅ DE DEN DAGEN SKULLE LÄMNA gästgivaregården, där de rastat och ätit midagsmat, och skulle stiga upp i kärrorna började Lydia gråta och ville ha Sara Alelia sittande hos sig. Presten hade tänkt åka hos henne det skjutshället, då han varje dag under resan skulle ha ett samtal med henne, men Lydia grät endast än mer överlutt och ville partout ha Sara Alelia hos sig. Det blev rådpågat och beslutat att hon skulle få sin vilja fram. Sara Alelia satte sig så upp i fångkärren och den ene gevaldigern satte sig hos presten.

Lydia blev lugn med detsamma Sara Alelia kommit upp till henne i kärren. Hennes tårar bytte sig lika hastigt i en barnslig glädje. Med handklovarna om sina egna händer tog hon ivrigt Sara Alelias hand och började stryka och krama och caressera den, under det hon gång på gång upprepade, att "frun var så bra me' henne."

"— fallt det mig i sinnet huru hon pläгат smeka och caressera katten, att det var detsamma då hon nu höllt min hand."

Det var en vacker afton, landskapet var ett slätland och bredde sig stort och vitt på båda sidor om älven som gick fram blänkande och blå i aftonsolen. Slättern hade just begynt i byarna och där landsvägen gick fram efter lejdor, där slätterfolket höllo till, stannade karlarna liarna och kvinnorna vilade på räfsorna, då kärrorna körde förbi.

I en by, som de foro igenom mot kvällningen, höllo slätterfolket i en gård till alldeles intill vägen. En gammal kvinna kastade sin räfsa och kom skyndsamt över diket och upp på landsvägen. Då lagen förbjöd att låta någon komma till tals med fången ville gevaldigern köra förbi kvinnan. Men den gamla fattade hästen i betset och tvingade honom att stanna.

"— sade hon, att hade hon haft fjorton barn och hade nu 56 barnbarn och hade väl så pröfvat något af lifvet, att hon kunde få säga ett ord till den dömda. Ville hon säga det ordet, att skulle hon göra den resan i fångkärren knäböjandes, ithub att där knäna äro böjda, där varder ock snart hufvudet nedböjt och snart skall ock hjertat vara med. Hörde jag sedan att var det den kvinnan som kallades "profettissan i Stor-Gärde" och hade hon det anseendet att vara utrustad med högst ovanliga andens gåfvor."

Aftonen började ljuvligt svalkas under det att de alltjämt åkte framåt. Kreaturen kommo hem från skogen och skällorna pinglade och för allting hade Lydia ivrigt ögon och öron.

"— var hon så upptagen af hvad som väl fallt henne i ögonen, att hade hon helt förgätit hvad ändalykt den resan skulle hafva, som hon var stadd uppå. Begynte jag så tala om den himmelska härligheten, att hade väl det firmamentet en än skönare sol. Begynte den fattiga själen vid detta strax att gråta, sägandes att "int' fick dom hugg hufvu' åf na'." Sade jag, att väl var hon nu stadd på den resan, att hon skulle med lifvet plikta för sin grufveliga ogärning, men var hon väl intet ensam i fångkärren utan hade hon med sig Jesum Christum, den der ville frälsa henne från satans list och välde, som fört henne uti denna bedrövelsen.

(Forts.)

1:sta pris

i Olympiska Spelens i
Antwerpen stora lands-
vägslopp erövrades å

HERMES

VELOCIPEDEN

TILLVERKARE:

**A.-B. NYMANS VERKSTÄDER,
UPPSALA**

NYTT!

MUSTADS IRIS

Smörblandat margarin

Prova och jämför med mejerismör.

Dr E. Dujardins

Kosmetiska Kliniker, Köpenhamn.

Spec. Paraffinbehandling av ansiktsfel (såsom vanprydande form på näsa, mun kinder, haka och byst) samt ärr, rynkor och andra missbildningar.
Amagerortv 31, tisd. o. fred. 4.30—6. Byen 51. Privat Telef. Godth. 41 y.

PARFYMERI

FLORA
GEPLE

FLORODOL-
TIVÅL

*Florodol-Tivål var morgon ny
Skänker ungdomligt vacker hy.*

JAEGER
Foto.

Cloetta

**Guld-Cacao
och
Choklad**

Oumbärliga i
skog och mark

VINÄGRONS ÄTTIKSPRIT

ÄR VID MAT-
LAGNING OCH
INLÄGGNING
DEN FÖRNÄMSTA
UTSÖKT GOD
SMÅK OCH AROM

A.-B. VINÄGRONS FÖRENADE FABRIKER
STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ

FREJAMI

FÖRNÄMSTA PASTILLEN
FÖR
HALS OCH BRÖST

75 ÖRE PR. ASK

CHOKLAD & KONFEKT FABR. FREJA GEFLC

**Fyrtornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner**

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsill, Majessill, Apf-
bitar, Vingasill, Rensad anjovis i dill,
Skunn- och benfri ostronanjovis
Levereras i bleckkär!
**A.-B. Sveriges Förenade
Konservfabrike.**
GÖTEBORG Kungl. hoffv.

**BOLINDERS
KÖTTKVARNAR**
NÅ HÖGST I KONKURRENSEN

Ärade husmödrar!

Det är Er måhända obe-
kant vad Sveriges bästa
och pålitligaste hjälpmedel
vid småbak heter! Det
heter Goda-Jästmjöl.
Burkar à 25, 40 och 75 öre
köpas och några beprö-
vade recept fås gratis över-
allt.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co., Göteborg

Genom en annons uti
Nya Wernlands-Tidningen
som är Värmlands äldsta och enda dagliga
tidning, träffar Ni över **10,000**
hem i länet och stiftet.
Huvudkontor: Karlstad.

TRÄDGÅRDSMÖBLER
SOMMARRUMSMÖBLER

till nedsatta priser

RÖNNEÅDALENS AKTIEBOLAG
BILLINGE - Tel. 38

SVAR
(Forts.)

N:r 79. Enskilt svar har an-
länt och erhålles av Iduns redak-
tion mot uppgivande av namn och
adress samt insändande av svars-
porto.

N:r 80. Intet svar har anlänt
på denna fråga.

N:o 81. För edert onda hjälper
nog ingen "husmedicin". Vänd
eder till läkare, t. ex. dr Henry
Marcus, Lilla Vattugatan 10,
Stockholm.

SVAR
(Forts.)

Olyckskamrat.

N:o 82. Försök att få något
vikariat eller att på prov komma
in i en tidning. Den praktiska ut-
bildning, ni på så vis förvärvat,
är den bästa, och det visar sig så
också, vad ni duger till. Någon
journalistskola e. dyl. finnes ej i
Sverige. R.

N:o 83 a) Parafininjektion är
ej att tillråda.

b) Sök er in i något "landscaps-
gille", ifall ni är från landsorten.
R.

N:r 84. Vänd er till något av
Hemslöjdsföreningens försälj-
ningskontor. Eller tillskriv Ingrid
Anderssons affär i Malmö, Djek-
negatan. R.

N:o 85. Det är väl ej omöjligt,
att ni skulle kunna få anställning
vid ett museum. Hör er för. R.

*A DEN i N:o 33 införda serien
frågor följer här nedan svar, och
har redaktionen ansett att priset
15 kr. denna gång bör tilldelas
signaturen "Älkkä", vadan inne-
havarinnan av denna signatur be-
hagade anmäla sig å vår byrå för
beloppets utbekommande.*

N:o 86. Vad ni skall göra? Ni
har nog ej annat att göra än att
ödmjuka er inför er man och be-
känna allt, bekänna hur dåraktigt
ni handlat. Kanske det ej är utan
skäl er man är svartsjuk? Fruar
borde åtminstone kunna avhålla
sig från den mer och mer grasse-
rande "giftermålsannonssepidemien".
Jag vill ge er ett gott råd
(extra), att då er man är borta
och "vädret är ohyggligt" ta er
då för något nyttigt arbete. Det
är ett utmärkt och beprövat med-
del både mot ledsnad och tanklöshet.
Behöver ni ej arbeta för pen-
gars skull, så arbeta ändå för er
egen skull. Sysslolshet medför

Den finaste speglande lackering i
alla färgtoner, oslitlig som polerat
elfenben, åstadkommes med Ripolin
genom att helt enkelt bestryka
föremålen därmed enligt bruksan-
visningen. Beskrivning och färg-
karta gratis. Le Ripolin, 24 Små-
landsgatan, Stockholm.

Billiga o. bra äro **VIKING-
Sveriges Urma-
kares A.-B:s äkta Väckarur**

Förnicklat fodral
med mässingsbot-
ten. Stort mäs-
singsverk. Kraftig
väckning. Säljas
under garanti av
alla
Urmakare.

Vad allmänheten säger om "RÄTTUT".

Underteck-
nade, som un-
der år 1913 för-
sål rättmedlet
"Rättut", köpt
genom Herrar
Bernar & Zetterström, Göteborg,
få intyga att detsamma enligt vä-
ra kunders utsago haft god ver-
kan och själva ha vi utlagt därav
och kunnat konstatera synbar
minskning i rättornas återkan.
Nåas Fabr. 15/1 1914.
Nåas Konsumtionsfören. A.-B.,
Georg Dalquist.
Pris pr paket Kr. 1.25.

Fabrikanter:
**BERNER & ZETTERSTRÖM,
Göteborg.**

**Nervsjuka, Blodfattiga,
Nervösa och Svaga.**

Regipan överträffar allt.

Herr B. Ehrman i D. skriver: Jag
har använt Edert nervstärkande pre-
parat Regipan och är fullständigt
tillfredsställd med resultatet. Det
håller icke blott vad det lovar, i
motsats till så många obskura
preparat, som översvämma mark-
naden, utan dess verkningar över-
träffar t. o. m. det
sagda. Det har
hjälpit mig i åter-
ställandet av häl-
san vida mer än
många andra dyra
kurer och medel,
o. kan jag rekomen-
dendera det till
envar.

Regipan hjälper
icke blott snabbt
och säkert vid
nervsvaghet, utan
även, såsom hun-
draden entusiastiskt intyga,
vid dålig matsmältning, blodbrist, för-
tidigt åldrande, kraftnedsättning,
skrofler, fröthet, undernäring im-
potens o. d. Plågas icke heller ni
länge utan gör ett försök med det
berömda Regipan. Det är isynnerhet
ombärligt för andligt och kroppsligt
överansträngda.

Regipan bedömes fördelaktigt av
läkare. 1 ask 5 kr. plus porto,
3 askar 14 kr. fraktfritt. Skulle Ni
först vilja ha närmare förklaringar
ang. Regipan, så sänd oss Eder
adress och vi skicka Eder per ong.
gratis och franco en intressant bok
"Cellkärn-Läran".

Skriv dock redan i dag, ty detta
erbjudande gäller blott en kortare
tid. Pharmo-Dietetisk Industri, Ja-
kobsbergsgatan 33, 1 tr., Stock-
holm, B 7.

Sedan i marknaden utkommit

Melange

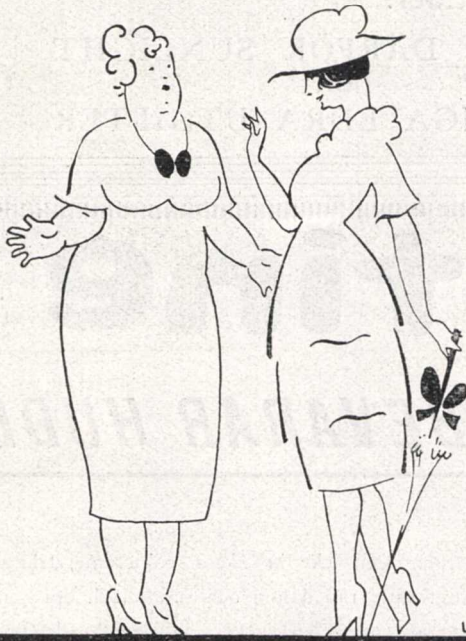
smörblandat margarin

bör varje husmoder undersöka i vilken grad hon med denna utsökta kvalitet kan remplacera det dyra smöret. En alltigenom delikat vara som är för god för slitna reklamfraser.

Fås hos de förnämsta handlande.

Tillverkare:

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK - STHLM

LUNDELL

Fru A.: Jag skulle vilja bjuda dig på kaffe, men har ingen grädde.
Fru B.: Ingen grädde! Det har jag alltid hemma.
Fru A.: Hur är det möjligt? Den är ju sur genast man fått den hem!
Fru B.: Ja, vanlig grädde, men jag använder alltid Mjölksfabrikens i Ystads utmärkta Burkmjolk.
CLOISTER BRAND.
som är mycket billigare och tjock som den tjockaste grädde. Köp den!

RAPID-BORAX

Renaste och drygaste borax för toalett- och hushållsändamål

Tillverkas av
Aktiebol. Oxygenol
Kungl. Hovleverantör

en massa dumma tankar och — som synes — även dumma handlingar. "Fåfång gå lärer mycket ont", säger det gamla ordspråket. Och det är sant. Vår kraft och energi måste utlösas på något sätt — antingen till ont eller gott. Ni har bara handlat tanklöst, men hur långt kan inte följerna sträcka sig? Vi har inte rätt att värds-lösa de pund vi fått, har inte rätt att leva ett sysslöst och tanklöst liv. Ni har nu blott att bära följ-derna av ert dumma tilltag och därav bli vis för framtiden. Det återstår er blott ett: att anförtro allt åt er man och — sen stå ris-ken, vad som än må bli följden. Men — vad ni gör, gör snart. Uppskov kan vara farligt.

Ällkä.

N:o 87. Skratta och grimasera ej för mycket i onödan. Försök med massage.

Ällkä.

N:o 88. En trevlig plats, där ni kunde vigas vore Köpenhamn, eller om ni föredrar en svensk stad, någon svensk storstad såsom Stockholm eller Göteborg. En bröllopsresa till Norge eller Danmark skulle säkert bli mycket angenäm. Vigas ni borgerligt, är ju promenaddräkt det lämpligaste, för en kyrklig vigsel lämpar sig siden bäst.

R.

N:o 89. Sätt er i förbindelse med fr. Rosa Forsberg, Karl Johansgatan 110, Göteborg.

N:o 90. Det bästa blir nog att ni annonserar i en tidning i den provins, där ni helst vill slå er ned. Om ni slår er ned vid någon mindre, men omtyckt badort, ex. Torekov, Mellbystrand e. d. så finge ni under sommaren god ersättning för både ägg och småbröd, men kanske skulle ni finna vintrarna för litet inkomstbringande och för ensliga.

N:o 91. Vänd eder till fröken Anna Möller, Vasagat. 42, Stockholm, som förestår en fransk resebyrå och lämnar alla upplysningar. F. n. är dock byrån stängd, men öppnas åter i slutet av sept.

N:o 92. Köp den lilla boken "Småbarnskläder", av Elise Adelsköld, Bonniers förlag. Se i övrigt Iduns annonsspalter.

N:o 93. Fråga i närmaste mera väl sorterad bok- och musikhandel. Eyvor.

N:o 94. Sätt er i förbindelse med Bikupan, Svensk hemslöjd och Djursholms hemslöjd i Stockholm, som måhända kunde ge er sömnadsarbete. Avsättning för konserver, hembakat bröd el. dyl. får ni väl lättast i er hemort, om ni där har förbindelse.

X. Y.

N:o 95. 1) Om ni känner en ung man väl, kan ni ju skåla med honom vid en middag. Är han er däremot mer främmande är det mer passande att ni inskränker er till att besvara hans skål.

2) Om ni ej är rädd för praktiskt arbete och vill se er om i världen, sök en plats som barnsköterska åt en familj, som skall på resor.

3) Pass fås hos länsstyrelsen i det län där man är skriven eller möjligen i Stockholm. Ni får beräkna att det tar cirka tre veckor att erhålla sådant.

N:o 96. Vänd er till läkare.

N:o 97. Det bästa blir att ni frågar på pastorexpeditionen, vart anmälan skall sändas.

N:o 98. Svar lämnas i Iduns hjälpredda.

N:o 99. Svensk Hemslöjd, Stockholm, kan säkert ge er upplysning om denna sak.

N:o 100. Weldons mönstertidning brukar även ha mönster till barnkläder. Vänd eder till någon mönsteraffär i Stockholm, exempelvis Mönsteraffären Chic, Mästersamuelsgatan 45, eller Stockholms mönsteraffär, Jakobsbergsgatan 8.

Fru Kajsa Nermans adress är Nannylund, Djurgården, Stockholm.

Luwisca

(REGISTERED)

I Sverige inregistrerat varu.märke.

Ett idealiskt tyg för damblusar.

Detta utmärkta blustyg är vackrare och varaktigare än siden.

Se upp för efterapningar!

Äkta vara har namnet »LUVISCA» stämplat på varje yard.

Detta är Eder garanti. Fordra att få se det.

Alltid i lager hos landets ledande grossister och detaljister.

SAMUEL COURTHAULD & Co.
(Foreign) Limited
19 ALDERMANSBURY, LONDON,
ENGLAND.

AMIE'S

nyrostade, aromrika och fylliga, absolut rena kaffebladningar:

Isabet - Margareta - Ingeborg

tillfredsställa olika smakriktningar och föras i nämnda 3 kvaliteter, hygieniskt förpackade i kartonger om hel och halv kilogram. Beakta fördelen av att köpa en så viktig detalj i hushållet — som kaffe — från en specialfirma, vilken givetvis, för att kunna nå en stor omsättning, nödvändigt måste på denna sin enda artikel nedlägga stor omsorg för att få fram de bästa och lämpligaste blandningarna.

Får man de rätta blandningarna blir kaffet både drygare och smakligare än annars, och kunna vi garantera Eder det allra bästa. Efterfrågan AMIE'S blandningar hos Eder handlande och därest han icke för våra märken meddela Eder direkt med

Kaffefirman Amie
Wasagatan 42, 3 tr., Stockholm.
Riks 108 33. Allm. 260 50.
Respektabla ombud antagas.

KÖP EDRA ARTIKLAR FÖR KONSERVERING

HOS

A.-B. BRISING & FAGERSTRÖM
24 REGERINGSGAT. 24
STOCKHOLM

KOCKUMS

Emaljerade Grytor
är starkast och vackrast.

STOCKHOLM FÖRSÄTJNINGSGÅTOR GÖTEBORGS MÅGASINSGAT. 23
DROTTNINGGAT. 57

KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

INREÅ
VAROR

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEMTEKN. FABRIK

Varför just

SUNLIGHT TVÅL ?

Varför använda millioner husmödrar
SUNLIGHT TVÅL?

Självklart — av Praktiska Skäl!

Ett enda försök med Sunlight i stället för den dyra odryga såpan skall övertyga Eder att Sunlight är och förblir billigast.

Vad som mera är — Sunlight skonar tvätten och nog vet varje husmor uppskatta detta i dessa svåra tider.

ANVÄND DÄRFÖR SUNLIGHT
OCH
NEDBRINGA EDRA UTGIFTER

Oatine

RENHET I PORERNA BEVARAR HUDEN

Tvål och vatten är icke tillräckligt, endast *Oatine*, som icke är någon coldcreme, tränger vid lätt ingnidning ned i porerna, rengör dessa på naturligt sätt från damm och smuts, och om den bortorkas efter ett ögonblick får ni genom daglig användning av *Oatine* en vacker, välvårdad och sund hud. Ostadigt väder irriterar huden. Använd därför *Oatine* som läker, skyddar och bevarar Er teint.

Fås överallt, skriv eljest till

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn.
THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Svält ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växtnäringssalt.

Erhålls på bleckbunkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Annonsera i Idun!

Döfva HÖRA

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förfästa, kan nu regleras i 6 stycke grader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:st Änkedrottningen av England och Prins Carl av Sverige. Begär katalog och och intyg. Ensambörsäljare för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Veijersgatan 9, MALMÖ 1. — Telefon 49 75

Baka själv Edert bröd

med hjälp av H. E. EKSTRÖMS jästmjöl.

Smörgåsbröd.

1/2 kg vetemjöl, som förut väl blandats med 2 rågade teskedar Ekströms jästmjöl, sammanslås med drygt 1/3 liter mjölk och gräddas genast i smord form. Åtgår omkring 20 minuter. För höjande av smaken kan, om så önskas, tillsättas 1/3 tesked salt och 1 tesked socker.

Frukost-slibbar.

av 1/2 liter mjöl (vari inblandas 2 teskedar Ekströms jästmjöl), 1 kkp mjölk, 1 å 2 matskedar socker och 1 å 2 matskedar smör, göres en deg, som utbakas i runda kakor, vilka naggas och sporras i treslibbar. Gräddas i stark värme.

Formlimpa grov.

3 kkp. grovt rågmjöl och 2 kkp. vetemjöl blandas väl med 2 fulla teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 2 kkp. mjölk

och 2 matskedar sirup. Salt och pomeransskal tages efter smak. Gräddas i smord form i god ugnsvärme under 3/4 timme.

Formlimpa fin.

1/2 kg. vetemjöl blandas väl med 3 teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 1/3 liter sur mjölk, 1 deciliter sirup och 1 matsked stötta pomeransskal. Gräddas i smord och bröad form under 40 å 45 minuter.

Allmänna regler vid bakning med H. E. Ekströms jästmjöl.

Obs! Då det är av stor vikt, att jästmjölet blir väl blandat med mjölet, bör denna blandning helst ske medelst sammansiktning. All bakning sker på kall väg. Ugnsluckan bör under gräddningen hållas väl tillsluten. Degen bör genast utbakas och insättas i ugnen. En god stekugn kan med fördel användas.

VANILJSOCKER

BÄST FRÅN I
ÖREBRO KEMTEKN. FABRIK